

Anvisningar för statsbidrag för flickors och kvinnors hälsa 2026

Börja med att läsa anvisningarna

Läs anvisningarna innan ni rekvirerar bidraget.

Anvisningarna för statsbidraget beskriver vilka som kan rekquirera, vad ni kan använda bidraget till, hur ni rekvirerar och vilka villkor som gäller.

Vilka kan rekquirera?

Regioner

Vad kan ni använda statsbidraget till?

Syftet med statsbidraget är att stärka vården för tillstånd och sjukdomar som främst drabbar flickor och kvinnor, samt för genomförande av den nationella planen för vård vid graviditet, förlossning och tiden efter.

Ni kan använda bidraget till

- starkt tillgänglighet inom vården, med fokus på:
 - ungdomsmottagningar,
 - screening och vaccination mot HPV,
 - klimakterierådgivning,
 - gynekologi,
 - prekonceptionell hälsa,
 - förbättrade digitala lösningar och digital information,
 - ökad tillgång till vård i glesbygd genom filialer eller mobila team,

- insatser i socioekonomiskt utsatta områden,
- insatser för att nå personer som söker vård i lägre utsträckning än andra, trots behov, exempelvis genom lågtröskelverksamhet, uppsökande verksamhet, samarbete med socialtjänst, familjecentraler, vårdcentraler eller liknande eller genom insatser för minskade språkbarriärer
- tydliga remissvägar och vårdkedjor, med fokus på:
 - förbättrade flöden och kontaktvägar mellan primärvård och specialistvård, exempelvis genom insatser för att utveckla vården vid missfall, utveckla endometriosteamsamt stärka upptäckt och behandling av vulvodyni, endometriosis och bäckenbottendysfunktion
- ökad vårdkapacitet, kompetensförsörjning och arbetsmiljö,
 - säkerställa tillgång till personal med rätt kompetens för att möta vårdbehovet, exempelvis genom kompetensutveckling och specialisering för hälso- och sjukvårdens personal
 - exempelvis genom insatser för att stärka kompetensförsörjningen i landsbygd/glesbygd,
 - exempelvis genom att se över behovet och stärka tillgången till olika professioner och specialiteter, såsom barnmorskor, fysioterapeuter, uroterapeuter, psykologer, kuratorer samt allmänläkare med specialisering inom kvinnors hälsa

Medel får även betalas ut för åtgärder inom respektive fokusområde för den nationella planen för graviditet, förlossning och tiden efter:

- En säker, sammanhållen, personcentrerad, tillgänglig och jämlik vård under graviditet, förlossning och tiden efter med fokus på psykisk ohälsa, skadligt bruk och beroende samt eftervård.
- En nationellt samordnad kunskapsstyrning och kunskapsbaserad vård.
- En hållbar kompetensförsörjning som möter vårdbehovet.

Ni kan inte använda bidraget till

- kostnader som redan finansieras på annat sätt (dubbelfinansiering)
- övriga kostnader som inte använts i enlighet med uppdragets syfte.

Hur gör ni en rekvisition?

- Rekvisitionen öppnar i e-tjänsten för statsbidrag den 1 april 2026.
- Sista dag att rekvirera är den 4 maj 2026.

- För att kunna rekvirera behöver ni ha utsett ett ombud. Mer information finns på Socialstyrelsens webbplats.
- Frågor om ombud och hur ni använder e-tjänsten mejlar ni till: e-tjanst.statsbidrag@socialstyrelsen.se.
- I rekvisitionen ska regionerna även ange kontaktuppgifter (namn och e-postadress) till den person som ska representera regionen i den fortsatta dialogen med Socialstyrelsen.

När kommer bidraget?

Vi planerar att fatta beslut i juni 2026.

Vi betalar ut statsbidraget som ett engångsbelopp till det konto ni skrivit i rekvisitionen.

Hur stort är bidraget och hur fördelas det?

Det totala beloppet som Socialstyrelsen fördelar för bidragsåret är 957 040 000 kronor.

Bidraget fördelas till regionerna utifrån befolkningsstorlek.

Vilka villkor gäller för att få ta del av bidraget?

För att ta del av bidraget ska regionen upprätta en plan för vilka åtgärder som ska genomföras med stöd av statsbidraget och delta i ett dialogmöte som Socialstyrelsen genomför i maj 2026.

Observera att Socialstyrelsen inom ramen för detta statsbidrag inte tillhandahåller regionala behovsanalyser som underlag. I stället ska regionen översiktligt beskriva nuläge, behov och utmaningar; detta görs i planens avsnitt ”Nulägesanalys”.

Så ska planen skrivas

Planen ska tas fram utifrån regionens egna analyser av behov samt Socialstyrelsens anvisningar. Använd mallen *Plan för utveckling av mödrahälsovården, förlossningsvården och vården för flickors och kvinnors hälsa 2026* som ligger på statsbidragets webbsida.

Socialstyrelsen behöver en kontaktperson för dialogen

Kontaktpersonen behöver ha god överblick över regionens behov.

Kontaktpersonen bör knyta till sig en regional arbetsgrupp med representanter från följande vårdområden:

- mödrahälsovård
- förlossningsvård
- kvinnoklinik/gynekologi
- psykiatri
- primärvård

Socialstyrelsen beslutar om utbetalning av statsbidraget efter dialog med regionerna och med beaktande av de planer som inkommit. Socialstyrelsen får, inom ramen för bidragets ändamål, ange ytterligare villkor för statsbidraget i samband med beslut om utbetalning. Om regionen inte uppfyller angivna villkor kan den bli skyldig att helt eller delvis återbetala erhållna medel.

Obligatorisk informationsträff

Socialstyrelsen kommer att bjuda in kontaktpersonen till dialog/en obligatorisk digital informationsträff **den 13 maj kl 10: 00-11:30**. Inbjudan skickas till den e-postadress som anges i rekvisitionen.

Vid dialogen kommer Socialstyrelsen informera om statsbidragets syfte, villkor och de olika insatsområdena.

Tidsperiod

Ni kan använda statsbidraget fram till den 31 december 2026.

Det går bra att göra reserveringar i bokföringen för fakturor som avser bidragsåret men betalas året efter. Förutsättningen är att

- det som fakturan avser ska avse bidragsåret
- fakturan och händelsen ska kunna styrkas vid kontroll.

Dubbelfinansiering är inte tillåtet

Ni kan ha bidrag från flera finansiärer så länge bidraget inte täcker samma kostnader.

Ni ska kunna visa hur ni har använt bidraget

Regionen ska kunna lämna in underlag som möjliggör att Socialstyrelsen kan göra en fördjupad granskning av statsbidragets användning (Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning).

Den region som inte kan lämna ett sådant underlag kan bli helt eller delvis återbetalningsskyldig.

Vilka underlag kan regionen behöva lämna in?

- Utdrag ur huvudbok/kontoutdrag. Det bör finnas ett eget kostnadsställe, projektkod, ansvarsställe eller objektкод för statsbidraget. Redovisningen måste vara tydlig, spårbar och överblickbar.
- Underlag som styrker regionens genomförda insatser.
- Fakturor som styrker nedlagda kostnader. Fakturorna ska vara tydliga och beskriva vad regionen har betalat för.
- Lönespecifikationer och/eller anställningsavtal som styrker lönekostnader.

Hur går redovisning av bidraget till?

Mottagare av statsbidrag ska återrapportera hur bidraget har använts.

Socialstyrelsen skickar ett återrapporteringsformulär via e-post till regionens registrator. Det är därför viktigt att ni säkerställer att mejlet når rätt funktion i organisationen. Formuläret kommer att skickas ut i början på december 2026.

Redovisa senast den 15 januari 2027

Ni ska återrapportera hur ni använt bidraget senast den 15 januari 2027.

Om ni inte återrapporterar i tid kan regionen bli återbetalningsskyldig.

Särskilda uppgifter vi kommer fråga om

Socialstyrelsen kommer bland annat att ställa frågor om hur de mottagna medlen har använts, vilka resultat som har uppnåtts av de genomförda insatserna inom ovan uppräknade områden och hur resultaten förhåller sig till syftet att stärka vården för flickors och kvinnors hälsa samt mödrahälsovård, förlossningsvård och eftervård.

Vi kommer även att begära en redogörelse för hur ni har fördelat statsbidraget i form av olika kostnadsposter, exempelvis lönekostnader, köpt vård samt utrustning.

När kan Socialstyrelsen kräva tillbaka statsbidraget?

Ni ska använda statsbidraget enligt villkoren för bidraget.

Ni är skyldiga att återbetala hela eller delar av statsbidraget om:

- Mottagaren inte har använt hela statsbidraget fram till 31 december 2026.
- Mottagaren inte använt bidraget i enlighet med dess syfte eller Socialstyrelsens anvisningar.

Socialstyrelsen fakturerar berörda mottagare vid belopp över 1000 kronor.

Hur kontaktar ni oss?

Om ni har frågor om bidraget, behöver ändra kontaktuppgifter eller vill ändra uppgifter i rekvisitionen mejla oss på: statsbidrag.vard.flickor-kvinnor.halsa@socialstyrelsen.se